

Układ pozycji, zgodnie z dotychczasową praktyką, według międzynarodowej leśnej klasyfikacji oksfordzkiej, której symbole cyfrowe podane są nad tekstem każdego streszczenia.

1 CZYNNIKI ŚRODOWISKA. BIOLOGIA

1	156.2	IBL
- Hofmann R. R.: Die Ernährung des Rehwildes im Jahresablauf. **Odżywianie saren w ciągu roku.** Allg. Forstz. 1978 Jg 33 Nr 44 s. 1279—1284, 3 fot. 1 rys. 2 wykr. — Omówienie bieżącego stanu wiedzy z dziedziny biologii i odżywiania zwierzyny. Sarna jest zwierzęciem o intensywnej przemianie materii, powodującej częste wahania jej ciężaru i wymaga wysokowartościowej paszy. Różnica w ciężarze sarny głodnej i sytej wynosi około 1,7 kg. Nasilenie przemiany materii znacznie wzrasta już przy niewielkich ruchach zwierzę-
- cia, a przy biegu lub w stanach podniecenia dochodzi do 210%, zaś u kóz w okresie karmienia do 400%. Zjawiska te wpływają na odżywianie. Sarna kierując się doskonałym węchem wybiera pokarm lekkostrawny o wysokich walorach odżywczych, a więc pąki, świeżo wyrosnięte pędy i odrośla, zioła i ich kwiaty oraz owoce drzew i krzewów, unikając jednocześnie zdrewniałych części roślin. Omówiono przewód pokarmowy sarny i skrytykowano zimowe dokarmianie zwierzyny jako sprzeczne z naturą. (W.B.)

2 HODOWLA LASU

2	232.11	IBL
- Brodovič T. M.: Aklimatizacija i adaptacija duglasii tissolistnoj v Iesnych nasazdenijach zapada USSR. **Aklimatyzacja i adaptacja jedlicy zielonej w drzewostanach zachodniej części USSR.** Les. Ž. 1978 nr 4 s. 33—36, 1 tab. bibliogr. 5 poz. — W 1906 r. została założona powierzchnia doświadczalna przy użyciu dwuletnich sadzonek jedlicy zielonej i świerka pospolitego w zmieszaniu rzędownym (jedlica 50% świerk 50%). W latach 1947 do 1977 prowadzono na tej powierzchni okresowe pomiary i obserwacje. Jedlica zielona zaaklimatyzowała się w pełni, rośnie dobrze i tworzy prawidłowo ukształtowane i mocno ukorzenione drzewa, zdolne do inicjowania naturalnego odnowienia. W wieku 70 lat osiąga zapas ponad 1100 m³/ha. W drzewostanie mieszanym ze świerkiem jedlica wykazuje większą dynamikę wzrostową, co powoduje, że w miarę upływu czasu zmienia się on w czysty drzewostan jedlicowy. Świerk pospolity wpływa korzystnie na wzrost i rozwój jedlicy zielonej. (R.S.)

Šindelář J.: Současný stav selekce a evidence výběrových stromů lesních dřevin v ČSR. **Aktualny stan selekci i evidenci dřev doborových gatunků lešnych w CSR.** Les. Pr. 1978 R. 57 nr 7 s. 295—303, 5 fot. 5 rys. 1 tab. rés. rez. sum. Zsfg. — Uznawanie drzew doborowych rozpoczęły leśne placówki naukowe w CRS już w latach czterdziestych, uregulowane to zostało jednak dopiero wydanymi w 1966 r. wytycznymi. Zadanie to jest

obecnie realizowane wspólnie przez instytuty oraz administrację leśną i publiczną a centralną ewidencję prowadzi VULHM. Do końca 1977 r. uznano w CRS ogółem 3342 drzewa doborowe, w tym 973 drzewa sosny, 942 świerki i 900 modrzewi, 160 drzew jodły, 150 buka i 124 jedlicy a poza tym nieco drzew wejmutki, dębu, olchy czarnej, jesionu, lipy, jaworu i brekini.

(S.K.)

Kantor J.: Pěstování sadebního materiálu břízy a jeřábu. **Hodowanie sadzeniowego materiału brzozy i jarzębu.** Les. Pr. 1978 R. 57 nr 6 s. 257—259, rés. rez. sum. Zsfg. — Zapotrzebowanie na sadzonki tych gatunków bardzo zwiększyło się ze względu na ich przydatność do odnowień na terenach będących pod wpływem emisji przemysłowych. Choć brzoza obradza prawie

co rok, to należy tworzyć zapas na 2 lub 3 lata z nasion zebranych z najlepszych drzew. Nasiona brzozy powinno się wysiewać w namiotach foliowych lub inspektach na próchnicy z liściastego drzewostanu a wschodom zapewnić optymalne warunki wilgoci. Nasiona jarzębiny wydobywa się z owocni niezwłocznie po zbiorze i zaraz dołuje do wiosny.

(S.K.)

Pospišil J., Alferi L., Pavelka H.: Výsledku zalesňování sazenicemi vypěstovanými různými technologiemi. **Wyniki odnowienia sadzonkami wyhodowanymi różnymi technologiemi.** Les. Pr. 1978 R. 57 nr 7 s. 306—312, 5 fot. 1 rys. 3 tab. 2 wyk. rés. rez. sum. Zsfg. — Wyd. Leśny WSR w Brnie i Stacja VULHM w Křtinach założyły w 1973 r. wspólne doświadczenie półgospodarcze wysadzając na pow. 2 ha (w 2 powtórz.) sadzonki świerka hodowane 6 sposobami: w rolkach Ni-

suli 1/1, hydroponicznie 0,5/0, w szkółce 3/0, w doniczkach Belaplast 1/1, w doniczkach paperpots 0,5/0 i w torebkach foliowych 0,5/0. Jesienią przeżywalność wynosiła od 78,6% u sadzonek z Belaplastu i 77,8% z rolek Nisuli do 56,0% u sadzonek ze szkółki i 57,8% z torebek foliowych. Najwyższy przyrost miały sadzonki z paperpots (91,1%) i hydroponiczne (90,6%), najmniejszy sadzonki ze szkółki (27,7%).

(S.K.)

Řehounek J.: Zkušnosti s klimatizovaným skladem sazenic lesních dřevin. **Doświadczenia z klimatyzowaną przechowalnią sadzonek drzew lešnych.** Les. Pr. 1978 R. 57 nr 4 s. 158—161, 2 fot. 1 tab. — Przechowalnia taka

działa od 1972 r. w Řečanech nad Ľabą. Jej pojemność składowa wynosi 1620 m³ (przy kubaturze 2100 m³), co umożliwia przechowywanie do 5 mln sadzonek jednocześnie. Koszt wybudowania wyniósł 1,280 mln korun, z cze-

go część budowlana kosztowała 820 tys. kor. Automatycznie sterowane agregaty chłodnicze Friger Kolin, typ L 7220, zapewniają temperaturę 0,5 do 1,5°C a nawilżacze powietrza firmy De-

fensor Zurich i Strojtex Dolni Bousov — wilgotność względną 98%. Udatność sadzonek przechowywanych w takich warunkach od listopada do maja wynosi 85—95%. (S.K.)

7 232.427

IBL

Liška V.: Využití neseneho dvojjamkovače při jamkové sadbě. **Zastosowanie podwójnego dołownika do sadzenia w jamki.** Les. Pr. 1978 R. 57 nr 5 s. 232—233, 1 fot. — W Stacji Dośw. Křtiny opracowano i już zastosowano podwójny dołownik, zawieszony na ciągniku Z-6748. Tworzą go dwa świdry, zawieszane po bokach ciągnika, które można nastawiać na więźbę 1,25 m, 2,5 m i 4 m. Świdry są napę-

dzane silnikiem hydraulicznym AMK-12-7R. Porównanie wydajności pracy kształtuje się następująco: w ciągu zmiany ręcznie wykonuje się 123 jamki, świdrem przenośnym 550 a dwudołownikiem 1200 jamek, zaś koszt 1000 jamek wykonanych ręcznie wynosi 1380 koron, świdrem przenośnym — 337 kor. a dwudołownikiem — 525 koron. (S.K.)

8 232.427

IBL

Kloupar M., Dlouhý V.: Mechanický sázeč pro celoplošně připravené lehké půdy. **Mechaniczna sadzarka na lekkie gleby przygotowane całopowierzchniowo.** Les. Pr. 1978 R. 57 nr 6 s. 257—276 — W nadl. Břeclav opracowano sadzarkę 2- i 3-rzędową, zawieszoną na uniwersalnym ciągniku kołowym lub RS 09, do sadzenia jednolatek sosny. Wykorzystano w niej elementy sadzarki rolniczej TR-4 do sadzenia warzyw.

Przy odstępach rzędów 100—150 cm i szybkości jazdy 1—1,2 km/godz. przeciętna wydajność sadzenia wynosi 8500 sadz. a maksymalna 12500 sadz. sosny w ciągu zmiany roboczej. Sadzarka zwiększa wydajność pracy w stosunku do sadzenia ręcznego o 212%. Urządzenie można wykorzystywać również do wysiewania żołądzi. (S.K.)

9 232.427

IBL

Štaud V.: Rýhový sázečí stroj pro výsadbu lesních kultur na pasečné plochy. **Sadzarka bruzdowa do sadzenia w uprawach na powierzchniach zrębów.** Les. Pr. 1978 R. 57 nr 6 s. 268—270, 2 fot. — W Ołomuńcu opracowano sadzarkę zawieszoną na ciągniku Z-6748. Przy jej użyciu można sadzić bez bryłki i z bryłką sadzonki świerka, sosny, modrzewia, jodły, buka i dębu o wys. 10—50 cm i korzeniu do 35 cm. Stosuje się ją na powierzchniach zręb-

bowych bez przygotowania gleby, z przygotowaniem w pasy lub pełną orką na terenie o nachyleniu do 25%. Odstęp rzędów od 1,00 m a sadzonek w rzędzie do 50 cm. Wydajność sadzenia na zrębie wynosi 500 szt./godz. Po zasadzeniu około 550 tys. sadzonek w 1977 r. na pow. 87 ha wykonano serię sprawdzeniową (50 szt.) sadzarki i w 1978 r. przekazano do praktyki. (S.K.)

10 233 : 56

IBL

Sokolov N. N.: Rost i produktivnost' sosnovych drevostoev po starym pašn-

jam. **Wzrost i produktyjność drzewostanów sosnowych na gruntach porol-**

nych. Les. Ž. 1978 nr 4 s. 22—25, 3 tab. bibliogr. 2 poz. — Badania prowadzono w 25 do 55-letnich drzewostanach sosnowych, niekiedy z niewielką domieszką świerka lub brzozy, powstałych w wyniku naturalnego odnowienia starych porzuconych gruntów orných. Analizowano przyrost wysokości i grubości tych drzewostanów, jak również określano ich przyrost bieżący w okre-

11

Baule H.: Neues zur Forstdüngung in der DDR. **Nowe informacje o nawożeniu lasów w NRD.** Allg. Forstz. 1978 Jg 33 Nr 48 s. 1412—1413, 2 fot. — Podano wyniki bardzo udanego nawożenia 80-letniego drzewostanu sosnowego na glebie zdegradowanej. 3-krotnie aplikowano po 100 kg N/ha w formie mocznika i saletrzaka. W okresie 3-letnim nastąpiło zwiększenie przyrostu masy o 3,1—3,7 m³/ha, a w pokrywie wrzosu pozostało 20% azotu.

12

Malachovec P. M., Babič N. A.: O vlijanii udobrenij na nekotorye fizjologičeskie processy i rost kul'tur na osušennom bolote. **O wpływie nawozów na niektóre procesy fizjologiczne oraz wzrost upraw założonych na osuszonym bagnie.** Les. Ž. 1978 nr 3 s. 16—19, 6 tab. bibliogr. 3 poz. — Badania prowadzono w uprawach sosnowych. Analiza cech biometrycznych wykazała, że nawożenie nie wpłynęło w pierwszym roku na zwiększenie przyrostu wyso-

13

Remiš J.: Vplyv racionálnej výchovy borovicových húštin na kvalitalivnu produkciu. **Wpływ racjonalnego pielęgnowania odnowień sosnowych na produkcję jakościową.** Les. Čas. 1978 R. 24 čis 2 s. 91—105, 1 rys. 10 tab. bibliogr. 11 poz. rez. sum. Zsfg. — W 1973 r. założono w 13-letniej uprawie sosnowej doświadczenie z 5 wariantami czyszcze-

nie ostatnich 10 lat. Stwierdzono, że w badanych warunkach powstały na gruntach porolnych wysokoproduktywne drzewostany sosnowe I i II bonitacji. Podano wskazania dotyczące terminu wykonania pierwszego zabiegu pielęgnacyjnego oraz określono optymalne zwarcia tych drzewostanów.

(R.S.)

237.4

W 32-letnim drzewostanie sosnowym dobrze zaopatrzonym w azot zastosowano nawożenie w dawce 375—500 kg K/ha i 90—120 kg Mg/ha. Zabieg ten spowodował zwiększenie przyrostu o 3,4 m³/ha czyli o 55% i zwiększenie o 25—100% zdolności akumulacji próchnicy. Wprowadzenie K, Ca, Mg na nieużytkach i siedliskach ubogich w próchnicę uznano za celowe.

(W.B.)

237.4

kości i grubości sadzonek. Działanie nawozów zaobserwowano dopiero w 2 i 3 roku. Nalepsze rezultaty dało nawożenie NPK i PK, po którym sadzonki w 3 roku były o 24% wyższe i o 21% grubsze w szyjce korzeniowej niż sadzonki nie nawożone. Nawożenie NPK i PK wpłynęło korzystnie także na zwiększenie masy i długości igieł a więc na aktywność fotosyntezy.

(R.S.)

241

nia: negatywny wybór selekcyjny przez ogławianie rozpieraczy, schematyczne usuwanie każdego czwartego lub szóstego rzędu, schematyczne wycinanie każdego piątego rzędu z ogławianiem rozpieraczy lub z wycinaniem rozpieraczy w pozostałych rzędach. Z porównania efektów wynika, że z hodowlanego i ekonomicznego względu naj-

IBL

korzystniejszy jest wariant — negatywny wybór selekcyjny z ogławianiem rozpierzaczy. Warianty schematyczne są dla sosny nieodpowiednie, choć mo-

gą dawać pewne oszczędności w żywej pracy.

(S.K.)

14

245.1

IBL

Petráš R.: Zvyšovanie kvality produkcie dreva ihličnatých drevín okliesňovaním. **Polepszanie jakościowej produkcji drewna gatunków iglastych przez podkrzesywanie.** Les. Čas. 1978 R. 24 čis. 3 s. 187—202, 4 rys. 4 tab. 6 wyk. bibliogr. 17 poz. rez. sum. Zsfg. — W 1963 i 1964 r. przeprowadzono podkrzesywanie świerka i jodły II—III kl. w. w Lasach Szkol. WSLiD w Zwoleniu. Podkrzesywano do wys. 5 m obcinając suche gałęzie ręcznymi piłkami z drabiny. Przedstawiono analizę gru-

bienia gałęzi, zarastania miejsc cięcia sęków oraz jakościową ocenę okrzesanych odcinków strzał. W 11—12 lat po podkrzesywaniu stwierdzono na przekrojach, że cenne bezsęczne drewno zajmuje 46—70% powierzchni. Do podkrzesywania należy wybierać drzewa z klasy górujących o najsilniejszym przyroście na grubość. Podkrzesywanie staje się aktualne zwłaszcza w uprawach zakładanych w rzadkich więźbach.

(S.K.)

15

283.1

IBL

Bukštynov A.D.: Bol'she vnimaniya razvedeniju oblepichi. **Zwrócić większą uwagę na uprawę rokitnika.** Les. Choz. 1979 nr 2 s. 37—40 bibliogr. 10 poz. — Przedstawiono analizę i znaczenie właściwości bioekologicznych rokitnika, którego jagody bogate w witaminy mają wiele cennych wartości leczniczych i spożywczych. Z jagód rokitnika produkuje się olej stosowany do

szybszego leczenia oparzeń, popromiennych i innych podrażnień skóry. Ustalono również korzystne działanie przetworzonych jagód rokitnika na poprawę wzroku i normalnego ciśnienia śródocznego przy jaskrze. Przedstawiono zalecenia mające na celu rozszerzenie upraw rokitnika w różnych warunkach.

(R.M.)

3 NAUKA O PRACY. POZYSKANIE DREWNA. PRACE ZRĘBOWE I TRANSPORT. INŻYNIERIA LEŚNA

16

304

IBL

Starek E., Vlžák J.: Hygienické parametre dozérov. **Hygieniczne parametry spychaczy.** Les. Čas. 1978 R. 24 čis. 3 s. 223—232, 6 tabl. 4 wyk. rez. sum. Zsfg. — W spychaczach Caterpillar D-8-K, D-9-G, Terex 82-30B i T-100M przeprowadzono pomiary hałasu i wibracji w kabinie operatora. Poziom hałasu przy obrotach robo-

czych wynosił 96-101 dB i najwyższy był w kabinie spychacza T-100M. Całkowita wibracja, przenoszona z podłogi kabiny na operatora, nie przekracza dopuszczalnej normy. Określono środki, jakie należy stosować, aby zmniejszyć szkodliwe oddziaływanie hałasu i wibracji na operatora.

(S.K.)

Weiler M., Becker G.: Entwicklung des Unfallgeschehens in der modernen Forstwirtschaft kein Anlass zu Selbstzufriedenheit und Optimismus. **Rozwój nieszczęśliwych wypadków w nowoczesnym leśnictwie nie daje powodów ani do samozadowolenia ani do optymizmu.** Allg. Forstz. 1978 Jg 22 Nr 46 s. 1358—1361, 2 fot. 1 rys. 2 tab. bibliogr. 12 poz. — Wprowadzanie mechanizacji w leśnictwie zwiększa wydajność pracy, ale sprzyja wzrostowi chorób zawodowych i nieszczęśliwych wypadków. Podobnie jak w przeszłości najwięcej wypadków ma miejsce przy

pozyskaniu drewna. Częste są wypadki przy pracy pilarkami i przy zrywce. Ich nasilenie wzrosło przy przejściu ze zrywki konnej na linową z napędem silnikowym. W wyniku wypadków w lesie obrażenia nóg obejmują 41⁰/₀, rąk 21⁰/₀, głowy 9⁰/₀, barku i pleców 6⁰/₀. Najmniej wypadków przypada na okres zimy. Brak jest dostatecznej ilości danych odnośnie stosowania urządzeń ochronnych. Omówiono wypadki drogowe w lasach i podkreślono, że niebezpieczeństwo przy pracach leśnych jest obecnie wyższe niż przed 20 laty. (W.B.)

18

304

IBL

Starek E., Vlžák J.: Tlmenie hluku lesným porastami. **Tłumienie hałasu przez drzewostany.** Les. Čas. 1978 R. 24 čis. 2 s. 107—114, 2 tab. 4 wykr. bibliogr. 5 poz. rez. sum. Zsfg. — Badania miały na celu określenie, w jakiej odległości od źródła hałasu (piły) mogą w lesie pracować inni robotnicy. W badaniach uwzględniono czynniki: gatunek drzewa w sąsiadującym drzewostanie — liściaste, iglaste, wiek

drzewostanu — rębny, przedrębny oraz pora roku — drzewa ulistnione i bez liści. Wyciszanie hałasu przez drzewostany wynosi od 5 do 30 db/100 m a tylko w młodniku świerkowym jest większe. Stopień tłumienia zależy od gęstości drzewostanu, wysokości i gęstości podszytu, gatunku drzewa, pokrywy gleby, stanu ulistnienia. (S.K.)

19

308

IBL

Serbinov D. I.: Po dvuchsmennomu režimu. **Dwuzmianowy system pracy przy pozyskaniu drewna.** Les. Prom. 1978 nr 9 s. 13—14, 2 rys. — Omówiono próby zastosowania dwuzmianowego systemu pracy przy pozyskaniu drewna na bazie zestawu wysoko wydajnych maszyn ścinkowo-zrywkowych. Wypróbowano kilka wariantów technologii prac zrębowych. Główną uwagę zwrócono na bezawaryjność

sprzętu. W tym celu utworzono brygady remontowe dobrze wyposażone w sprzęt. W omawianym leszochie pozyskuje się rocznie 260 tys. m³ drewna. Pierwsza zmiana pracuje od godziny 8—16, druga od 16—24. Przejście na ten system pracy pozwala na znaczne polepszanie wskaźników techniczno-ekonomicznych przy pozyskaniu i zrywce drewna. (N.G.)

20

325

IBL

Charitonov V. Ja.: Issledovanie parametrov sortirovočnogo ustrojstva dlja breven. **Badanie parametrów urządzenia do sortowania kłód.** Les. Ž. 1978

nr 2 s. 66—71, 2 rys. bibliogr. 2 poz. — Opisano urządzenie do grubościowego sortowania kłód, działające na zasadzie poprzecznego toczenia się kłód

pod własnym ciężarem po równi pochyłej. Podano równania ustalające prędkość toczenia kłody oraz osiągniętej przy podaniu jej w komorę sor-

townika. Badanie działania urządzenia sortującego przeprowadzone na modelu w skali 1:10 wykazało pełną jego przydatność. (R.S.)

21

363.0 + 825.71

IBL

Denninger W.: Stand und Aussichten der Erzeugung und Verwertung von Biomasse-Hackschitzeln in der Bundesrepublik Deutschland. **Stan i perspektywy produkcji i wykorzystania zrębków z biomasy w Republice Federalnej Niemiec.** Allg. Forstz. 1978 Jg 33 Nr 43 s. 1362—1365, 1 fot. bibliogr. 24 poz. — W RFN panuje opinia, że zainteresowanie zrębkami sprzyja pielęgnacji, czyszczeniom i trzebieżom, oraz usuwaniu odpadów zrębowych, co ułatwia późniejsze odnowienia lasu. Głównym odbiorcą zrębaków jest przemysł płyt wiórowych, a w mniejszym stopniu pilśniowy oraz celulozowo-papierniczy. Jednakże przemysły te w latach ostatnich cechuje stagnacja spowodowana m. in. wzrostem importu. Stwierdzono, że ze względu na zanieczyszczenia, jakość zrębków z lasu jest gorsza niż z zakładów przemysłowych. Dlatego też, w tamtejszych warunkach słuszna wydaje się koncepcja wykorzystywania zrębków leśnych jako surowca opałowo-energetycznego. (W.B.)

nym odbiorcą zrębaków jest przemysł płyt wiórowych, a w mniejszym stopniu pilśniowy oraz celulozowo-papierniczy. Jednakże przemysły te w latach ostatnich cechuje stagnacja spowodowana m. in. wzrostem importu. Stwierdzono, że ze względu na zanieczyszczenia, jakość zrębków z lasu jest gorsza niż z zakładów przemysłowych. Dlatego też, w tamtejszych warunkach słuszna wydaje się koncepcja wykorzystywania zrębków leśnych jako surowca opałowo-energetycznego. (W.B.)

22

363.0 : 662.9

IBL

Tupycja Ju. Ju., Sinjakovič I. M.: Specifika planirovanija sebestoimosti tehnologičeskoj ščepy iz otchodov lesozgotovok i malomernoj drevesiny. **Specyfika planowania kosztu własnego zrębków pozyskiwanych z odpadów zrębowych i drewna małowymiarowego.** Les. Ž. 1978 nr 2 s. 138—140. — Przedstawiono stan planowania, kalkulacji

i obliczania kosztów własnego pozyskania zrębków z odpadów zrębowych i drewna małowymiarowego. Stwierdzono, iż koszt własny pozyskania tych zrębków jest różny w poszczególnych przedsiębiorstwach leśnych mimo stosowania identycznych zestawów maszyn i tej samej technologii. Omówiono przyчины takiego stanu rzeczy. (R.S.)

23

377.22

IBL

Der tragbare Seilzug FZ 1500 aus der Schweiz. Napisał: Bro. **Przenośna wciągarka linowa FZ 1500 ze Szwajcarii.** Allg. Forstz. 1978 Jg 33 Nr 43 s. 1265, 3 rys. — Przenośna wciągarka liniowa FZ 1500 ma napęd ręczny. Ciężar całego urządzenia wraz z mechanizmem przekładniowym, zaczepem i liną długości 20/30 m wynosi zaledwie 8,4 lub

11,9 kg. Obsługa jest jednoosobowa, maksymalna siła uciągu 1,2—1,5 t. Stanowi ona bardzo przydatne uzupełnienie sprzętu stosowanego przy pozyskaniu drewna. Może służyć do odchyłania drzew stojących, podciągania ściętych dłużyć itp. Przedstawiono schematy robocze. (W.B.)

4 SZKODY W LESIE. OCHRONA LASU

24

422.2 : 232.412.4

IBL

Kriegel H.: Možnosti zvýšení odolnosti borových kultur proti suchu. **Możliwo-**

ści zwiększenia odporności upraw sosnowych na suszę. Les. Pr. 1978 R. 57

nr 5 s. 207—212, 4 fot. 1 rys. 3 tab.
— Znanymi już w praktyce sposobami zwiększenia udatności sadzenia sosny jest stosowanie antydesykantów (np. Agricolu) oraz sadzonek doniczkowych. W Stacji Dośw. Opočno przeprowadzono doświadczenie, w którym badano sadzonki o różnym stosunku części nadziemnej i podziemnej. Badano sadzonki w wieku od 1/0 do 3/0 i 1/2, wyhodo-

wane w torfie i glebie mineralnej w szkółce, w doniczkach i rolkach Nisuli, z proporcją pędu do korzeni od 7,0 : 1 do 2,4 : 1. W końcu roku stwierdzono, że najodporniejsze na suszę są sadzonki doniczkowe (wypad 1,5⁰/₀) i z rolek Nisuli (0⁰/₀) oraz szkółkowane sadzonki 1/2 z gleby (7,2⁰/₀) i podcinane 2/0 (wypad 11,8⁰/₀). (S.K.)

25

451.2 — — 156.2

IBL

Massar L.: Rehwildbewirtschaftung (Kann durch Fütterung der Verbiss auf ein wirtschaftlich vertretbares Mass gesenkt werden?). **Zagospodarowanie łowisk zwierzyny płowej (Czy przez dokarmianie można obniżyć w skali gospodarczej szkody powodowane przez ogryzanie?)**. Allg. Forstz. 1978 Jg 33 Nr 44 s. 1286, 1288—1289, 2 tab. — Na terenach położonych na południu RFN na powierzchni 1300 ha zainstalowano automaty paśnikowe dla zwierzyny płowej w celu prowadzenia badań dotyczących pobierania pokarmu. Największe zapotrzebowanie na karmę zazna-

cza się wiosną i jesienią. O poprawie warunków paszowych świadczy wzrost ciężaru sarn w ciągu ostatnich lat, co ma swoje odbicie w wyrządzonych szkodach. Ostatnie badania z lata 1977 roku wykazały, że dokarmianiem zwierzyny można znacznie zmniejszyć szkody powodowane przez ogryzanie szczególnie u jodły i buka. W badanym terenie liczebność zwierzyny powinna być w ciągu najbliższych lat zredukowana w ramach gospodarki łowieckiej z 16—18 szt./100 ha do 10 szt./100 ha.

(W.B.)

6 URZĄDZANIE LASU. EKONOMIKA GOSPODARSTWA LEŚNEGO. ADMINISTRACJA I ORGANIZACJA GOSPODARSTWA LEŚNEGO.

26

624.3

IBL

Pis'mennyj N. R.: O budućem chvojnyh lesov Rossii. **O przyszłości lasów iglastych Rosji**. Les. Choz. 1979 nr 1 s. 54—58. — Przytoczono przykłady braku lub nienależytego wykonania czynności gospodarczych w lasach Federacyjnej Republiki Rosyjskiej: niepożądaną zmianę struktury gatunkowej, niewłaściwego pielęgnowania młodników i wysiewu nawozów mineralnych oraz braku na zrębach odpowiednich

warunków dla pracy maszyn leśnych. Zaprojektowano opracowanie długoterminowych planów — mających na celu poprawę składu drzewostanów i wzrost udziału gatunków iglastych w młodnikach w wieku do 20 lat. Przedstawiono zalecenia zmierzające do podniesienia efektywności przeprowadzanych zabiegów i pokonywania trudności związanych z niedoborem sił roboczych.

(R.M.)

27

651

IBL

Petrov A. P.: Sistema pokazatelej dlja ocenki éffektivnosti ispol'zovanija i vos-

proizvodstva lesnyh rusursov. **System wskaźników do oceny efektywności**

użytkowania i reprodukcji zasobów leśnych. Les. Ż. 1978 nr 4 s. 127—131. — Przytoczono i omówiono poszczególne wskaźniki do oceny wyników uzyskiwanych przy użytkowaniu lasu oraz reprodukowaniu zasobów leśnych. Przedstawiono także tzw. wskaźnik zin-

tegowany, za pomocą którego można oceniać różne formy organizacji tych prac, wyróżniać regionalne różnice w działalności leśnictwa i przemysłu leśnego, optymalizować rozmiar i strukturę działań produkcyjnych w kompleksowych przedsiębiorstwach leśnych.

(R.S.)

28

651.71 : 325 : 547

IBL

Zschuppe W.: Ertragskundliche und betriebswirtschaftliche Modellkalkulationen zur Fichten-Zeitmischung in Buchenbeständen. **Kalkulacje modelowe z dziedziny produktywności i ekonomiki, przejściowej domieszki świerka w drzewostanach bukowych.** Allg. Forstz. 1978 Jg 33 Nr 42 s. 1246—1247, 3 tab. — Zagadnienie omówiono na przykładzie warunków w Badenii-Wirtembergii (RFN) w drzewostanach bukowych o kolei rębny 120—140 lat. Występująca tu grupowa domieszka świerka w ilości do

20% ma charakter przejściowy, gdyż ze względu na silną zgniliznę musi być usuwana w wieku 90 lat. Kalkulacje modelowe dotyczące pozyskania przedrębny i rębny przeprowadzone w oparciu o lokalne tablice drzewostanowe Altherra i Abetza wykazały łączne zwiększenie dochodu o 10 000 marek/ha czyli o 83 marki/ha rocznie dzięki domieszce świerka. Zyski te wynikają ze wzrostu produktywności o 15%, który zwiększa efekty finansowe o 40%.

(W.B.)

8 PRODUKTY LEŚNE I ICH UŻYTKOWANIE

29

83

IBL

Energiequelle Holz. Napisał: W. K. **Drewno jako źródło energii.** Allg. Forstz. 1978 Jg 33 Nr 48 s. 1401—1403, 2 fot. biobiogr. 7 poz. — Wzrost cen ropy i węgla powoduje na całym świecie renesans zainteresowania drewnem. Poważne źródło energii tkwi w wykorzystaniu odpadów zrębny i leśny

w ogóle. W USA przewiduje się 4-krotne zwiększenie tą drogą pozyskiwanej z lasów masy w ciągu 10 lat. W świetle tych zmian nowego znaczenia nabierają cięcia pielęgnacyjne oraz strona ekonomiczna lasów odrosłowy, złożony częściowo z buszu.

(W.B.)

9 LASY I LEŚNICTWO W GOSPODARCE NARODOWEJ

30

907.2

IBL

Frissell S. S.: Judging recreation impacts on wilderness campsites. **Określenie skutków turystyki w miejscach biwakowych.** J. For. 1978 Vol. 76 Nr 8 s. 481—483, 4 fot. 1 tab. bibliogr. 2 poz. — Miejsca biwakowe najwyraźniej ilustrują wpływ człowieka na przyrodę z powodu zagęszczenia w nich turystów. Dokładna inwentaryzacja miejsc biwakowych jest sprawą podstawową na terenach chronionych. Podano prosty

schemat klasyfikacji tych miejsc oparty na ocenie stopnia zniszczenia środowiska, przy zastosowaniu kryteriów wizualnych odpowiadających subiektywnemu odczuciu piękna. W pracy zastosowano 5-stopniową skalę oceny zniszczeń spowodowanych przez turystykę. Umożliwia ona planowanie czynności zmierzających do zapobiegania nadmiernym zniszczeniom środowiska przez turystów.

(G.M.)

Supka J.: Sústava ochrannej priemyselnej zelene na príklade Oravských ferrozliatinárskych závodov v Istebnom. **Układ przemysłowej zieleni ochronnej na przykładzie Orawskich zakładów stopów żelazowych w Istebnie.** Les. Čas. 1978 R. 24 čis. 2 s. 115—128, 2 mapy, 3 tab. bibliogr. 19 poz. rez. sum. Zsfg. — Zakłady w Istebnie na Orawie wydzielą duże ilości substancji szkodliwych dla otoczenia. Badanie reakcji poszczególnych gatunków na te imisje

umożliwiło zaprojektowanie zieleni, przyczyniającej się do eliminowania składników zanieczyszczeń. Zaprojektowany układ obejmuje 4 strefy: zieleni na terenie zakładów, zieleni higienicznej strefy ochronnej, towarzyszącą zieleni radialną oraz zieleni otaczających osiedli. Za najbardziej odporne gatunki uznano olszę szarą, brzozę, buk, topolę kalifornijską (*P. trichocarpa*) a z iglastych — modrzew i sosnę czarną. (S.K.)

Autorzy analiz:

(W.B.) — mgr inż. Wiktor Brodzikowski

(N.G.) — mgr inż. Natalia Gapińska

(S.K.) — mgr inż. Stefan Kocięcki

(R.M.) — mgr Rafał Malec

(G.M.) — mgr inż. Gustaw Matuszewski

(R.S.) — dr inż. Ryszard Sobczak

Przegląd Dokumentacyjny Leśnictwa zawiera jedynie niewielką część analiz dokumentacyjnych z zakresu leśnictwa. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych. Centrum Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej (w skrócie CİNTE, Warszawa, Al. Niepodległości 186) przyjmuje zgłoszenia na prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną jak i oddzielne jej działy lub poszczególne zagadnienia i tematy.

Zakład Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej Leśnictwa Instytutu Badawczego Leśnictwa — branżowy ośrodek informacji leśnictwa — wykonuje za zwrotem kosztów kserokopie i mikrofilmy publikacji, objętych zarówno przeglądem dokumentacji jak i kartami dokumentacyjnymi.